

בעטן אומרים יאס ראוים אונד צואה חין
 של בן-אזים זא אכמאג.
 בעטן אומרים שביד זאכרים אא יצן רחמיז של האצם
 אא דמאן האחס ורחציה.
 אכסאומרים אנחנו חקט אומרים אא דמקרה דמחפציה
 באדער דמחמאא אימס אכמא מאל.
 אכסאומרים אונד שנים ... שנים ...
 קול צא האמן צונדקיה אא יאן האצמא
 יאנשאם יאנש זאכמא אא השמים אא צאכאם

יין יאטן

חזל טוב... חזל טוב...

י מ ל ה ו ל ד ת

23/2 עמליה נוי
רודני ויטהם
דניה גלבוע
מרגלית לבנקופף

24/2 פאול בילגורי
יריב פרימוסט
יונה אורן
אסנת בלר (נכדה טנא)

25/2 יוספה שורצמן
אורנה מימרן
אלמוג כ"ץ

26/2 אופיר אורן (נכד ריינס)
שילו אילון
נעמי ריפקינד (נכדה)
יואב בן-נתן האריס

27/2 הדסה בן-נתן

28/2 גדי חייט
לירן לינטון
עדן שביט שלום

29/2 יוסף חצור!

מה נשמע?

* במרכז הספסל המתומן מתחת לחדר האוכל, צצה קונסטרוקציה מעניינת - ספק פסל סביבתי ספק ערימת גרוטאות. חרושת שמועות אומרת שידיה של משפחת עמית בדבר. יש הנוקבים בשמו של יותם ויש שהעלו על דל שפתותיהם את שמו של הסבא - טומי.

התבוננות ממושכת ביצירה מעלה כמה אפשרויות: פרץ יצירתי, עודף שמאטס בבית, מחאה?! מה מסמלת החבית הכחולה? התקווה למאגר נפט באדמות הכפר? שפע שמן במ-רכולית? או אולי הכמיהה לבירה ללא הגבלה בארוחת הצהריים? גם המספר 7 המתנשא אל-על מעלה הרהורים מהרהורים שונים. שבע ימי שבתא ברציפות אתם רוצים כל שבוע? או אולי הרמז הוא לשבע כפול 3... עם ההשלכות המבוקשות? כמובן השבע ידוע בתור מספר מאגי, וייתכן שימשוך אלינו את המזל מספרות עליונות. לצביה ק. שקראה את הנ"ל לפני הפרסום, פתרון ודאי: מתחילים לייצר "חצר גרוטאות" לפי הדגם שעל יד גני הילדים שלנו - כדי לתת לכל חבר הזדמנות לעדן את רגשי התוקפנות שלו בתקופה סוערת זו.

* עלון מספר 2, פרי עמלם של התלתון הבוגר (כיתות ג' עד ו') יצא לפני שבוע. אם ימשיכו להשתפר ככה מגליון לגליון, יקום לנו מתחרה רציני ל"דברי". באמת יפה.

* דני ואורה נמלי הגיעו מקצות עולם כדי להשתתף באירוע משמח. (והמבין יבין). טוב לראות אתכם.

* "אני הייתי בחדר הצלחות" אמרה מיטל ואלך הקטנה, ואני חשבתי לתומי שאבא היה אולי בתו-רנות לשטיפת כלים. מתברר שלא על סוג זה של צלחות היא דיברה, אלא על העיגול הסורי-אלי-סטי על הגג, המכנים את קהילתנו לעידן התקשורת העולמית. היות והבטחתו של הרולד לעדכן אותנו בגליון זה של "דברי" לא התממשה, הלכתי לראות מה העניינים ב"חדר הצלחות" (המוקד? חדר בקרה?).

הוא ממוקם בקומת הקרקע של האולם, ואחרי שעברתי מכשולים שונים (סלעים בחוץ, חוטמים בפנים) הגעתי לקודש הקדשים.

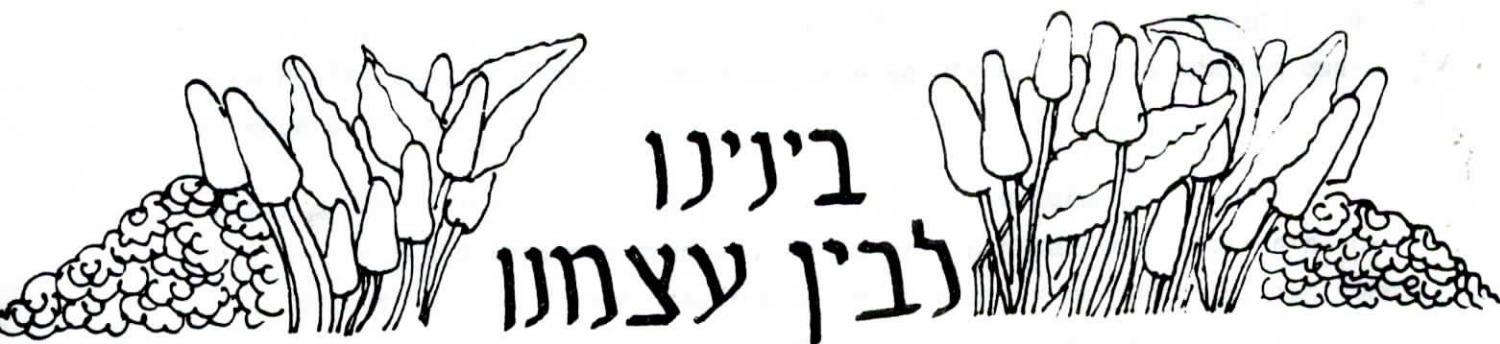
ג'ק נורטון שרכן על דבר-מה בפינה, מסביר לי שהוא מתקין מדפים בלבד. מכשיר טלויזיה מראה תכנית באנגלית.

"מה זה? ס-אי-אן-אן?" מתי נתחיל לקלוט בבתים? *

ג'ק אומר "עוד יום או יומיים".

שני הטכנאים, המסתובבים בין החוטמים והאורות המהבהבים, פחות החלטיים; "עוד כמה ימים" הם אומרים. העיקר שנוכל לזכות בצפיה בערוץ 2 לפני שיפסיקו לשדר אותו בסוף מרץ.

אננה.

הפנים העצובות של השנוי

מי שקורא את הכתבות שמופיעות בימים אלה ב"קבוץ" ובבטאון "גליל עליון" ומי שראה את סקירת שלושת הקבוצים שהלכו לשנוי בגדול כפי שהצטיירה ב"מבט שני" לפני כמה שבועות לא יכול אלא לתהות, האם לילד שכזה יהלו מחוללי השנוי. כמה עצובים הדברים שנכתבו ע"י חנן מכפר בלום ואפילו בדבריו של הלל מנאות-מרדכי שמזדהה עם תהליך השנוי, יש מידה של הסתייגות: "לאחר שנברר לעצמנו אמנת קבוץ חדשה, אשר מבטיחה ערכי יסוד ודרכי יסוד (ההדגשה שלי), נוכל להחיים לנושאים אחרים ולהמשיך בשנוי." ואנחנו כאן לא התיחסנו לשום ערך יסודי לאף עי-קרון שעליהם חברתנו מבוססת.

התמונות מן הקבוצים עין שמר, בחן ומגדל-עוז שהשנוי תפס אותם בגרון, גרמו לדמעות. אלה פני הקבוצים; כך תיראה הקהילה השיתופית, שנויים אלה יבטיחו שבנות ובנים לא יעזבו? איך יכול להיות, שבנים שמדברים על כמה טוב יהיה להם בעיר הסו-אנת לא מבינים שכל העולם מדדה על סף תהום של אבטלה, משבר כלכלי וחוסר ודאות קיומית? החיים אינם טיול בלתי פוסק בנפאל ובאינדונזיה ולא עבודה מזדמנת בהתאמת שטיחים בבתי עשירים בארה"ב. בכל הים הגועש הזה בקבוץ, עם כל בעיותיו הכלכליות, עם כל הבלבול הסטטיסטי על ירידה ב-0.01 נפשות שמפרנסות את המשפחה (כמה זה 0.01 נפש - יד, אזן?!), הוא אי של יציבות. אם חבר צעיר הנמנה עם מצדדי השנוי יכול ל-הודות שמחוץ לקבוץ לא היה יכול לאפשר לילדו להנות מן החוגים בהם הם משתתפים ו-אומר שבחוץ החנוך האפור דורש קורבנות כלכליים, שגם משפחות אמידות מתקשות להקריב, מה אנחנו עושים עם המלל הנכבד של "אוטונומיה תקציבית" "צמצום מספר העובדים בש-רותים כדי שיעברו לעבוד במפעל"? באמת, יש מישהו נורמלי שמאמין שאם שתי חברות צעירות ישתחררו מן העבודה ב"וילאג" או בבתי ילדים הן תוכלנה לעבוד ברצפת בית-היציקה במפעל?!

חומר למחשבה

מה שנכתב במאמרו של טומי על חוסר המחשבה שכרוך בהתקנת שעוני חשמל, כסוי עלותם וחוסר תועלתם, קולע למטרה אבל יש היבט נוסף שיסמך רק את הביורוקרטים בכח שקיים בתוכנו. יהיה צורך להקים ועדת אנרגיה שתתייחס לבעיות בלתי פוסקות ומשתנות של מ-חלות, זיקנה, תינוק שנולד, אורחים שבאים ללון ועוד. כותב שורות אלו שב הביתה אחרי תקופת אישפוז ומצא שקיים צורך לחמם את הבית במשך כל שעות היום. הירוץ לוע-דת אנרגיה עם פתק מועדת הבריאות וחותמות של המזכיר שאכן חלה ויש להקציב לו x קי-לו-ואט שעות? איך אפשר לקבוע מה שכל פרט צריך כדי שימשיך לתפקד בחורף ובקיץ? מי שלמד קצת מתמטיקה יודע שהחיים מתחילים להסתבך כשפותרים בעיה עם שני נעלמים.

כשיש שלושה, ארבעה ויותר נעלמים התהליך הופך למסובך יותר. מי שהולך לתקצב אספקת אנרגיה חשמלית לנפש (וגם לגוף) עומד בפני בעיה עם אין סוף נעלמים ולא מעט משתנים. הסטטיסטיקה לא תעזור.

****** היאוש מן הפוליטיקה מביא את הבריות למעשים שלא עולים בשום הגיון הקשור עם המציאות. הראיה הבולטת היא מעשה מפ"ם שבראש אמונותיה הפוליטיות תמיד היתה הדאגה לשכבות החלשות, ושהמסר הכלכלי שלה תמיד היה מדינה סוציאליסטית. ומה עשתה? איבדה עצמה לדעת בזה שכ-30% מחבריה אומרים "אנו פורשים כי זו לא דרכנו". מה למפ"ם ולאמנון רובנשטיין? מה למפ"ם ולר"צ מלבד השנאה לכל מה שקשור עם היהדות. כדי לעשות גוש הרוצה בשלום לא צריכים להתחבר עם אלה שמזלזלים בהסתדרות, שעם כל לקיחה היא סלע איתן המונע כרסום בשכבות החלשות. כל אחד במפה הפוליטית קפץ על עגלת השלום!

יצחק שמיר אומר שהוא רוצה שלום, מפלגת העבודה על כל דעותיה בודאי רוצה בשלום ואפילו ח"כ רחבעם זאבי (גנדי) רוצה בשלום במידה ויוכל לעביר את כל הערבים מעבר לגבולות במטה קסמים. וגם אצלנו ההסטוריה אוחזת האנשים: "נשבר לי ממפלגת העבודה!" ודוקא בשעה שהיא המפלגה היחידה שנותנת לכל חבריה להכריע במי שיעמוד בראש? מוזר.

****** מי מסמיך את המזכירות ואת המועצה הכלכלית להחליט על דברים שאינם שייכים להם, אלא לאספה? היות ולא טוב למזכיר ולחברי המזכירות להביא את נושא ועדת הביקורת לדיון מחודש באספה, הם מחליטים לחפש ישועה בחוץ. עוד מעט ונגיע למצב שכל התפקידים יתמלאו ע"י אנשים מן החוץ - במשכורת כמובן - כי הם יהיו אובייקטיביים. מבקר המדינה של מדינת ישראל איננו איש או אישה מכוכב אחר שיכול להיות אובייקטיבי, אלא בשר ודם החי וסובל מכל החולי של הביורוקרטיה הממסדית. אבל מה: ביקורת המדינה מבוססת במנגנון הממשל. מהימנותה והמוניטין שקנתה לעצמה מבקרת המדינה העכשווית ואלה שקדמו לה נקנו ע"י עבודה הוגנת שלא נרתעת משום לחץ ממשלתי או ביורוקרטי. כך צריך להיות אצלנו. הנטיה להביא אנשים מן החוץ (כולם בשכר) לדרקטוריון המפעל, לבדיקת הקבוצ ופועלו החברתי/כלכלי/פסיכולוגי/סוציולוגי נובעת מן החשד שאדם לא יכול לאהוב/לשנוא לבקר את החברה בתוכה הוא חי.

ובאשר למועצה הכלכלית, ודו"חותיה שלעיתים הסתנום בהם רב מן הגלוי, צריכה להבין שהיא אינה רשאית להזמין מומחים מן החוץ (שוב בשכר) שיסבירו איך להפעיל את שיטת מרכזי-הרווח, כל עוד שהאספה לא אשרה שאכן זו הדרך.

תנו דעתכם: (ציטוט מן הדו"ח מס' 30): "4 (ארבע) הבקשות להאריך חופשת לידה עומדות בניגוד לצורך בהגדלת ימי עבודה בתמורה". גם תהליך הלידה גורם לירידה בעבודה בתמונה ואז האם המועצה מציעה שחברות לא תיכנסנה להריון? ומי קובע שאותן החברות שביקשו להאריך חופשת לידה עבדו בענף "תורם" לפני שילדו.

****** כותב שורות אלו מאד מאד רצה לשתף את קוראיו במה שמכונה אצלו "אחוות חולים" כפי שחווה אותה בבית חולים בצפת, כי זה סיפור חיובי שיש בו הרבה אנושיות. אבל אולי בהזדמנות אחרת.

שבת שלום
אריק.

חדשות מהירדן בגירסה חורפית

ראשית - מה קורה בירדן העליון והחולה: מי השיטפונות בראשית החודש גרמו להצפות של שטחים נרחבים בעמק החולה.

לאורך העמק ישנן שתי תעלות - אחת במזרח והשניה במערב, התעלה המערבית פונה לכיוון דרום-מזרח ומתחברת לתעלה המזרחית באזור יסוד המעלה, מכאן הן הופכות להיות הירדן. בין רכס ההרים וכביש גדות-גונן ישנה תעלה נוספת, "תעלת הבטחון".

הצפת שטחי דרדרה ונוטרה נגרמו עקב אי-יכולת תעלת הבטחון לעמוד בזרי-מות מכיוון ההר, ולכן המים הציפו את כביש גדות-גונן ומלאו את השטחים הצפת שטחי רשות החולה נגרם מפריצת התעלה המערבית, וההצפות באזור השטחים שלנו נגרמו עקב כך שהתעלה המזרחית עלתה על גדותיה.

הירדן מוגבל בכושר הספיקה שניתן להעביר דרכו בין גשר הפקק לבין מצד-ערת, לכן נוצר פקק זמני כאשר יש ספיקות גדולות מאלה ועודפי הספיקה פשוט מציפים שטחים במעלה.

הודות למערכות ניקוז טובות ותחזוקה טובה מאד, רוב המים מצאו את דרכם חזרה לירדן מיד עם ההפוגה במי השיטפון. יתר השטחים נוקזו ע"י פתיחת הסוללות של התעלות או ע"י שאיבה.

בשטח השלחין של גינוסר (ליד חולתה) נוקזו כ-8 מיליון קוב מים! וכנראה אין נזק לגידול שהיה על שטח זה.

לאלו שלא הספיקו לראות את החולה מוצף, יש לי קלטת וידאו שצולמה ע"י החבר שלי, שבא לבקר אותי מאילת, והתמזל להיות כאן בזמן השטפונות: ניתן להשאילה ממני.

ומה אצלנו!!

השבוע חזרנו לייצור מלא לאחר שהצטרכנו לשאוב מים ועוד מים ולנקות ו- לייבש חלק מהציוד. עכשיו צריכים לצבור כח לקראת הבאות.

זהו להפעם.

ברוס.

מסדר זיהוי -

מטריות וכפפות במזכירות הטכנית יום-יום!

אצל: מיכל א. - בלהה

אני היה הוא ויהיה

לפני 25 שנים כתב אריק א. פרק אחד בחוברת ללימוד גאוגרפיה בבתי-ספר באנגליה. הנושא: כפרים ברחבי העולם, ויוחד עם פרקים על כפר בצפון סקוטלנד וכפר במרכז אפריקה, מופיע גם פרק על כפר בישראל, הרי הוא כפרנו הקטן.

מאיר הביא למערכת את הקטע הבא מהחוברת.

Fig 4 A day in the kibbutz.

תרגום:

a.m.
1.30 Shepherds rise to milk sheep
4.30 Fruit pickers rise
5.00 Tractor driver and fishermen rise
5.30 Everyone else gets up
6.00 Work starts
7.00 Secondary school children's breakfast
First lesson begins at elementary school
7.30 Secondary school children depart
8.00 Breakfast served (until 9.00)
8.30 Back to work
10.30 Cup of tea, at place of work
12.00 Elementary school ends
Lunch break until 2.00 p.m.
p.m.
1.15 Secondary school ends
2.30 Children work for 1½ hours
3.00 Swimming pool opens (until 5 p.m.)
Some people sleep – a siesta
5.00 Tea in family's own rooms
6.30 Dinner (until 8 p.m.)
8.30 General get-together round work rosters. Library open
9.00 Films, visits, club, chess, bridge, general relaxation. Committees meet
11.00 Most people in bed
N.B. Saturday is a day of rest

1.30 רועים קמים לחלב.
4.30 קוטפי הפרי קמים.
5.00 נהג הטרקטור ודייגים קמים.
5.30 כל שאר האנשים קמים
6.00 תחילת העבודה.
7.00 שיעור ראשון בבי"ס היסודי
ארוחת בוקר לילדי התיכון.
8.00 ארוחת בוקר לכולם (עד 9.00)
8.30 חזרה לעבודה
10.30 כוס תה במקום העבודה.
12.00 סיום הלימודים בביה"ס המקומי.
הפסקת צהריים עד 2.00.
2.30 ילדים עובדים לשעה וחצי.
3.00 פתיחת הבריכה (עד 5.00)
אנשים נחים.
5.00 ארוחת ארבע בבתי החברים.
6.30 ארוחת ערב (עד 8.30)
8.30 התייצבות סביב סידור העבודה
הספריה פתוחה.
9.00 סרטים, מועדון, ישיבות של הועדות.
11.00 רוב האוכלוסיה במיטה
(שבת - יום המנוחה).

השתתפותנו הכנה

בצורה של הילדה ברק ומשפחתה
במות האב באנגליה

השתתפותנו הכנה

בצורה של דיאן ובני משפחתה
במות האח בארה"ב

ח. אחר שאין סקולאריזם בינו

שיחת בוקר

נו לך, מה שלומך? לא סיפרת לי איך היה בשבת.

(בהבעה קפואה, זורק מילה אחת) ניצחתי.

מה ניצחתי?

היתה תחרות טניס ארצית של ההתיישבות העובדת לגילאי +50.

ואתה קיבלת מקום ראשון?!

כבר שנתיים ניסיתי להתגבר עליו - זמבו מקבוץ דן - וקיבלתי

מקום שני. סוף סוף ניצחתי את האלוף.

(זיק של התלהבות הופיע בזווית עינו הימנית של לך והוא המשיך)

כשגמרנו את המשחק, אחרי שעתיים, נשארו רק כמה שחקנים צופים

במגרש. היו מחיאות כפיים ולא יכולתי להאמין - זרקתי את

המחבט בהתלהבות.

ספר קצת פרטים.

בסט הראשון ניצחתי 7.5. בסט השני פשוט איבדתי את הריכוז ו-

הוא גבר עלי 2:6. בסט השלישי הגענו ל-6:6. לכן שיחקנו, כפי

שנהוג בשנים האחרונות בתחרויות, טי-ברייק (tie break).

מה זה בלשון בני אדם?

ז.א. שאחרי כל 2 (שתי) נקודות מחליפים הגשה, והמנצח הוא זה

שמקדים את יריבו בשתי נקודות. או מגיע קודם ל-7 נקודות.

שתי הסועדות ביחד - י ש ג ס פ ר ס ?

(בלי להניד עפעף אומר הצ'מפיון שלנו) כן. עשרת אלפים ש"ח -

אבל את הוצאות הרכב אחזיר כמוכן למשק!

כדי להוכיח שלא את כל הנ"ל בדינו מליבנו, הביטו הערב במגן

שקיבל אלופנו, שיוצג ב"חלון השבת" מול הדלפק.

אננה.

סועדת אלמונית

לך

אני

ס.א.

אני

לך

ס.א.

לך

אני

לך

נר זכרון

כ"ה באדר א' תשמ"ט (1989) מר אלקס לויין.

לחברי וועדת החברה שלום!

אם וועדת החברה תעלה את המחיר לדירת הנופש לסכום של כ-40 ש"ח ללילה, אז אולי היא תוכל לכסות את כל ההוצאות של הדירה. ואם היא תעלה את המחיר ל-60 ש"ח היא אף תוכל להשאיר עודף לכסות גם הוצאות נוספות של הועדה.

נשאלת השאלה האם החברים ימשיכו להשתמש בדירה במחיר כזה? במידה ולא, ועדת החברה לא תחזיר לעצמה את ההוצאות ההשכרה ואז אולי יצטרכו להעלות את המחיר ל-80 ש"ח ואף ל-100 ש"ח ללילה.

המסקנה העתידית היא, שלא יהיה רנטבילי (רווחי) להחזיק בדירה וזו תהיה התוצאה ההפוכה של המטרה.

לא לכל החברים יש את האפשרות לבלות חופשה אצל משפחה או אצל חברים או בבית מלון.

מטרת הדירה היתה לתת לחברים חופש במחיר מסובסד, ותקציב ועדת החברה היה מבוסס על הנחה זו.

אני מציע לוועדת החברה להרהר שנית, אחרת היא עלולה להישאר עם דירה שחברים לא ירצו להשתמש בה עקב מחירה הגבוהה.

ריימונד ס.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ה ב צ ת ת ו ד ה *****

כשעוברים חוויה קשה זה תמיד תענוג להודות לכל האנשים שבאו לקראתך בתקופה הזאת ונתנו את תמיכתם בכל מיני צורות. ובכן יש לנו רשימה ארוכה ואנו רוצים לפנות לכולם.

ראשית לצוות המרפאה - ד"ר ג'ים, שושי, אביטל, טוטסי ורות, שמהרגע הראשון של שיחת הטלפון שהזמין את ווילי לאישפוז מידי, התגייסו להצלחת המשימה.

לג'ויס, אביטל וכוכבה, שביניהם מלאו את מקומי בעבודה; לג'קי, שלא אמר 'לא' לאף אחת מבקשותי; לבלהה ואדם שדאגו להספקה מתמדת של עיתונים עבור ווילי; ולויטה ודורית עבור הטיפול.

תודה גם מכל הלב לכל החברים ששאלו לשלומי (ואפילו לשלומי!), טלפנו והתענינו. לכל אלה שאפו עוגות והכינו מעדנים ושלחו כרטיסי ברכה ומתנות.

זה עושה לנו טוב על הלב שיש חברים שאיכפת להם.

תודה רבה רבה מכל הלב,

ווילי ג'ין וכל המשפחה.

התקצרות:

בדפים האחרונים של תקצירי ב ל ו ס, שהתפרסמו לחברים, חלה טעות בפרסום ההוצאות של ועדת ההשתלמויות. לאחר בירורים ומעקב אחרי כל החשבונות, מצאתי שהוועדה עמדה יפה בסכום המוקצב לה.

בנוסף לכך, חלה טעות בפרסום הסכום המוקצב לוועדת החינוך המיוחד - והוא צריך להיות 42,000 ש"ח לשנה זו, בניגוד ל-12,000 ש"ח שפורסם.

רכזת שרותים - אביבה ג.

פִּינֹת הַסֵּרֶס הַשָּׁבוּעִי

B U R G L A R

שם הסרט : פורצת מסך-פרנציסקו

במוי: יו ווילסון.

משחק: וופי גולדברג, בוב גולדווייט, לסלי אן וורן.

למי שמעריץ את וופי גולדברג, שהיא שחקנית גדולה שחורה ומצחיקה. למי שסוגד לה בכל פעם שהיא מופיעה במסע בין כוכבים "דור ההמשך". למי שצחק ובכה ב"ג'ק פלש המקפץ". לכל אלה ולסתם אנטיפתים, קומדיה, אלא מה, אודות פורצת שהשתקמה ונאלצת לשוב לעולם הפשע בעקבות סחי-טה ונחשדת, לקינוח, בביצוע רצח. וופי גולדברג (יש לה קשר לבני?) נהדרת כרגיל. (אגב, מקורות יודעי דבר מסרו לי שהתלתלים שלה הם פ-אה).

מזמין השבוע - מור קולינס.

ועדת ס. (סופסוף).

מועצה אזורית גליל עליון

7.2.1992

לכבוד
המזכירות/כח אדם/עבודה
כפר-הנשיא

שלום רב,

הנדון: הצעות עבודה

1. בקשה מועמדים - רכז השתלמויות קבוציות במכללת תל-חי.
2. בקשת מועמדים לתפקיד ניהול משמרת במפעל לטפנוקים בעמיר.
3. בקשת מועמדים לעבודת אחזקה של מערכות חשמליות ואלקטרוניות - לחרושת דפנה דרוש עובד אחזקה, לאחזקת המערכות החשמליות והאלקטרוניות של המפעל.
4. בקשת מועמדים - מנהל חשבונות במשקי הגליל העליון - לארגון הקניות משקי גליל עליון דרוש מנהל חשבונות, להשלמת צוות הנה"ח בארגון.
5. בקשת מועמדים - מנהל מחסן החלפים בקואופרטיב הגליל-העליון דרוש מנהל / מחסנאי ראשי - כניסה מידית.
6. בקשת מועמדים - מנהל/ת מחלקת חינוך במוזיאון חצר תל-חי - דרוש מנהל מחלקת חינוך לניהול פעילות החינוך וההדרכה במקום.
7. בקשת מועמדים - איש שרות שדה בת"ג, שתפקידו ללוות את הטפול בפרי במטע וליעץ למגדלים הקשורים לבית האריזה, ולתאם בינם ובין ת"ג.
8. בקשת מועמדים - מנהל מערך מיון בת"ג. אחראי לתפעול המערך - העובדים, המכונות והמכשור.

+++

* נא להיות בקשר עם רכזת השרותים - אביבה ג.

הודעה מועדת קליטה

יום ד' 19.2.92

1. בתיקון למה שנמסר בדו"ח המזכירות בקשר למשפחת גורביץ - לאמו של סרגיי, סודרה דירת עמידר בתל-אביב ולכן משפחת גורביץ עולים למועמדות ללא האם.
2. סטיב קרטיס - (חבר של נירית אלמן) התקבל לחצי שנה אורחות לקראת מועמדות מטעם ועדת - קליטה.

ג'קי

נכחו: מקס, איתמר, בני, ברוך, דודו, קולין, אביבה, יוסי, גדי, תמר,
ג'ו, אורן, אורי א. נעדרו: יעל ש, איתן ג.

תכנית שנתית של עבודה:
נמסרו סכומי 91 ותכנית 92.

הנתון המדאיג ביותר הוא של ירידה בימי עבודה בענפים מכניסים.

אפשר לראות זאת בנתון של מספר מפרנסים למשפחה. ב-1990 היה הבצוע
1.05 מפרנסים למשפחה, ל-1991 היתה התכנית לעלות ל-1.06 אך בפועל
ירדנו ל-1.04.

יחד עם זאת עלה מספר השכירים כולל שכירים בשרותים ובחינוך. בחישוב
מספר ימי עבודה בהשוואה להוצאות קיום שלנו עולה שעל מנת לכסות את
הוצאות והכלליות הקיום שלנו כל יום עבודה צריך להכניס 210 ש"ח (ללא
החזר חובות וריבית).

לכן אנחנו חייבים להגדיל את מספר ימי העבודה בתמורה לפחות ב-10 אנשים
על מנת להגיע לסכום של 175 ש"ח ליום עבודה.

בדיון עלו כמה נקודות:-

1. ענפי השרות צריכים להתייעל על מנת להעביר ימי עבודה לתמורה ובעיקר
למפעל.

2. יש לבדוק את ההכנסה מול מספר ימי העבודה בענפים חדשים כגון:
וילאג' והקאטרפט.

3. מתקיים מו"מ עם צוות הגיל הרך על צמצום מספר ימי העבודה לילד בגיל
הרך.

4. הבקשות להאריך חופשת לידה עומדות בניגוד לצורך בהגדלת מספר ימי
עבודה בתרומה.

5. מספר ימי העבודה של עובדי חוץ נמצא בעליה וחייב לעלות: כיום הוא
עומד על כ-25% מהענפים המכניסים (לא כולל מלואים) יחד עם זאת במצב
זה ענפי השרותים אינם מתאימים למתן שרות לעובדים מחוץ למקום.

6. דובר גם על הקושי להתייחס לימי עבודה ללא תחשיב של יעילות ימי
העבודה מבחינת ההכנסה.

7. יתכן שהמועצה הכלכלית צריכה לקיים דיון מחודש בנושא מדיניות עבודת
חברים ושכירים.

בסיכום:

א. המועצה הכלכלית הטילה על קולין ואביבה להכין תכנית להגדלת ההכנסה
מימי העבודה (תוך חדשים).

ב. בישיבה הבאה יהיה דיון על הקאטרפט.

ג. בישיבה הבאה יינתן דיווח על תזרים המזומנים סכום 1991 ותכנית
ל-92.

ד. לקיים דיום בסיכום ותכנית הוילאג'.

ה. מקס יעבור על סכומי המועצה הכלכלית בחדשים האחרונים, כדי שהמועצה
תקבל דיווח על הבצוע.

רשמה: תמר וו

דו"ח משיבת מזכירות מיום 16.2.92

נכחו: קולין, יניתה, לו ו, יעל ל, דליה ב, דודו, מיקי נ.

1. עניני קליטה - ג'קי מסר לחברי המזכירות על מומלצי ועדת הקליטה למועמדות.

א. יאסו, היה כאן פעמיים באולפן. לפני חצי שנה התקבל לאורחות לפני קליטה. בן 30, אח מוסמך במקצועו. הנשק הסודי של הרולד. ועדת קליטה ממליצה למזכירות ולאסיפה לקבלו למועמדות. משפחה מאמצת - משפחת מלינה.

ב. המשפחה השניה שתבוא למועמדות, באה מקרב עולי בית ראשון במולדת ששוהים בתוכנו, אלה הם תמרה וסרגי גורביץ וילדיהם סאשה וסטסי. סרגיי חשמלאי מוסמך וטכנאי מחשבים. תמרה הנדסאית מזון במקצועה. יתכן שגם אימו של סרגיי תבוא למשק אם יתקבלו למועמדות. המזכירות מודעת לבעייתיות שבדבר, אך מודעת גם לתהליך המיוחד שנגרם כתוצאה מהגירתם מברית המועצות לשעבר. בכל מקרה העניין יוסבר על ידי נציג של התק"מ באסיפה. ועדת קליטה ממליצה לקבלם. משפחה מאמצת - בני ואביבה גולדברג.

2. שנוי תקנון עזיבה - ההצעות לשינוי תקנון עזיבה הוכנו על ידי הצוות בין תחומי חברתי, כלכלי, משפטי של התק"מ ובהשתתפות מזכירי התק"מ השנויים באים לענות על שני דברים עקריים, האחד להקל על הקבוץ לשלם את דמי העזיבה, והשני - לא לפגוע בעוזב.

- השנויים העקריים בנקודות הבאות הם:
1. הפסקת צבירת וותק לענין חישוב דמי עזיבה בגיל 65.
 2. מעבר חבר מקבוץ לקבוץ.
 3. פריסת תשלום די העזיבה.
 4. ביטול תוספת שליש לעוזב יחיד.

הנקודה הראשונה היא ברורה. לגבי נקודה שתיים - השנוי מציע שמהיום קבוץ יעניק דמי עזיבה לחבר, שעבר מקבוץ אחד ועזב, רק עבור השנים שבהן היה העוזב חבר בו. את דמי העזיבה המגיעים לו מהקבוץ הקודם יצטרך החבר העוזב לקבל ביוזמתו. לגבי נקודה שלוש - ראשית מוצע שעוזב יוכל להתחיל לקבל דמי עזיבה החל משלושה חודשים לאחר העזיבה. בנוסף לכך מוצע שבווד מוסכם יקבע את סדרי הפריסה בין החבר העוזב והקבוץ.

לגבי סעיף 4 - ביטול תוספת שליש לעוזב יחיד.

מאחר והשינויים המוצעים קובעים גג מצמצם בכל מיני סעיפים לגבי משפחה שעוזבת, מוצע לבטל את תוספת השליש שהיה נהוג להוסיף עד היום ליחיד עוזב, כדי להשוות את מצבו למצב משפחה עוזבת. עד כאן פחות או יותר השנויים המוצעים. השנויים הם כה הגיוניים ונדרשים, עד שהמזכירות עשתה את המובן מאליו ואישרה אותם. חברים המבקשים לעיין בנוסח המלא של השנויים המוצעים על כל הפרטים - מוזמן לגשת למזכירות הטכנית ולבקש את המסמך לעיון.

3. עניני ועדת הצעות: אביבה מסרה למזכירות את בקשתה להתחלף וגם רימונד גוטר הצטרפה לבקשתה. המזכירות הביעה הערכה רבה לפועלן של הבנות בוועדת הצעות - דליה בוסקילה, רימונד גוטר ואביבה גולדברג. סוכם שדודו ודליה ב' יציעו למזכירות מועמדים להחלפתן.

ועדת ביקורת: אביבה מסרה בהמשך שבמשך שנה לא עלה בידן להרכיב ועדה (בעיקר בגלל סירובם של חברים לשבת בוועדה) לאחר שהנושא עלה לפני מספר חודשים למזכירות, הציעה המזכירות להרכיב את הוועדה על ידי משאל חברים. מספר מצומצם ביותר של חברים ענה על השפטים (כ-40) ועלו אותם שמות של חברים שסרבו לשבת בוועדה עוד מקודם. אף על פי כן ניגשו אליהם ושוב סרבו אותם חברים לשבת בוועדת ביקורת. לאחר המאמרים האחרונים שהתפרסמו בנדון ב"דף הירוק ובקבוץ" מציעה ועדת הצעות למזכירות למנות מבקר מבחוץ. הוחלט לבחון את הרעיון של מבקר מבחוץ (מיקי נוי יטפל בכך) ולאחר מכן להשיב את הנושא לאסיפה.

ועדת משאבי אנוש: בעקבות יציאת דייב מריכוז משאבי-אנוש וכניסת אביבה לריכוז שרותים, נותרה ועדת משאבי-אנוש ללא מרכז, ופעולתה שותקה. המזכירות מרגישה שיש למצות את מהלך בניית מודל משאבי-אנוש עד תומו ולכן הטילה על אביבה ודודו לברר את ענין המודל ביחד עם ישעיהו גביש ולהעלות את הנושא מחדש למזכירות ולאסיפה.

4. בקשת דוד קולט לתמיכה של הקבוץ בפרוייקט אומנות בסך של 2,500 ש"ח- דוד הסביר לחברי המזכירות שהוא צריך לבצע עוד 10 עבודות גדולות על מנת לסיים פרוייקט שהחל בו כבר לפני שנתיים. כמו כן יש לו ציוד יקר שהוא צריך לבטח וכמו כן הוא זקוק לכסף להחלפת ציוד ישן. לכן הוא מבקש 2000 ש"ח להשלמת העבודה, 100 ש"ח לאיזון התקציב ו-400 ש"ח לקניית חומרים.

מאחר ולמזכירות אין מקור שממנו תוכל להעניק את הסכום הנ"ל - היא נאלצה להשיב בשלילה על בקשת דוד.
יחד עם זאת סוכם שנושא ביטוח הציוד ייבדק על ידי המזכיר.

.....ובנימה אופטימית זאת הסתיימה לה ישיבת המזכירות.....

חומר זה מוגש לדעכון לקראת הדיון שיתקיים באסיפה הקרובה.

תכנית השינויים במסגרת הכלכלית של כפר-הנשיא

א. המטרות

1. ביסוס הוצאות הקיום של החברה בכללותם על הכנסותיה מעבודת החברים ומקורות הכנסה אחרים.
2. הורדת האחריות לפרנסה אל היחיד, ויצירת מסגרת סגורה ומחייבת לכל עניני עבודת החבר, עם חופש בחירה לגבי השמוש בימי חופשתו הכוללנים.
3. יעול וצמצום העבודה בשרותים והגדלת מספר החברים מחוללי הפרנסה מעבודתם עבור הקהילה.
4. ביזור האחריות והסמכות, עידוד שיתוף העובדים בתכנון ובהחלטות, הגברת המוטיבציה על ידי קידום החבר ורמתו המקצועית, ועידוד היוזמה והיצירתיות שלו.
5. ייעול פעילויותיהם של הענפים והגדלת תרומתם לקבוץ על ידי יצירת מרכזי רווח ומרכזי אחריות.
6. הגברת חופש הבחירה של החברים במידב תחומי החיים ובעיקר בקבלת שרותים בתוך הקבוץ או מחוצה לו.

ב. הנקודות העקריות בדגם המציע את כוונת השינוי.

1. א. הפרדה בין כלכלת הקהילה לבין העסקים של הקבוץ.
ב. יצירת מסגרת מחייבת לעבודת החברים.
ג. ארגון של הענפים כמרכזי רווח ומרכזי אחריות.
ד. התייעלות ענפי עזר ושרותים עם העברת הערך של חלק מעבודתם לתקציב הכולל של החברים.

2. הפרדה בין כלכלת הקהילה לבין העסקים:

- התמורה לעבודת החברים בענפים משולמת על ידם לקהילה, והיא תתקיים מהכנסותיה מהשכר המשולם לה הן מענפים והן מעבודות חוץ של חברים.
- כל הוצאות הקיום והחסכון חייבים להתכסות על ידי הכנסות הקהילה.
3. יצירת מסגרת מחייבת לעבודת החברים עם פיקוח ואישור על ימי העבודה המתבצעים, יחד עם הקצבה מלאה של ימים לשימוש האישי של החבר.
- לחבר חופש מוחלט על אופן השימוש בימים אלה, והוא משוחרר מן הצורך בקבלת אישורים ממוסדות שונים בקבוץ ועל האופן בו הוא מבלה את זמנו מחוץ לעבודתו, ימים אלה יכללו ימים להשתלמות אישית, נסיעות למיניהם, אומנויות, ימי מחלה, ועוד - בהתאם להצעת הצוותים שיעבדו את פרטי המודל.

חריגות מהימים החפשיים המוקצבים, יביאו לפרס-קנס כספי בתקציב הכולל של החבר.

ימי העבודה "תמורת פרס" יהיו מוגבלים במספר, לפי הגדרות שייקבעו בצוותים הנ"ל, ויחולו אך ורק על עבודה המבוצעת בעבודות מחוללי הכנסה או לפי בקשת הקבוץ.

לדוגמא:

חבר שאינו משתמש במלוא הימים המוקצבים לחופשותיו (בין 25 ל-35 ימים מוקצבים, בהתאם להחלטות שיתקבלו) והוא עובד, למשל, 10 ימים מעל מכסת ימי העבודה המתחייבים, יקבל את תמורת יום עבודתו בגובה שיוחלט עליו, כפול 10, בתקציבו האישי תמורת עבודתו הנוספת הזאת, משולמת לקהילה על ידי המרכז בו הוא מסר את הימים האלה.

חריגה מן הימים המוקצבים, ז.א. אי-מילוי מכסת ימי העבודה המתחייבים, תגרוור חיוב בתקציבו האישי של החבר על ידי הקהילה, בהתאם לסיכומים והקריטריונים שייקבעו על ידי הצוותים שיעבדו את פרטי המודל. המחלקה למשאבי אנוש יחד עם הנהלות מרכזי רווח ואחריות, יטפחו ויעודדו את קידומם והעשרתם של החברים בתחום עבודתם ומקצועם, ויוקם מוסד בלתי תלוי לבירורים אישיים בענייני עבודה.

4. מרכזי רווח ואחריות:

הפיכת כל הענפים וכל הפעילויות הרגילות של החברים למסגרות מוגדרות של מרכזי רווח ומרכזי אחריות.

כל חבר (מלבד חולים כרוניים או חברים מעל גיל העבודה) שייך לפחות למרכז אחד. חבר אינו יכול להשתייך לכפר-הנשיא מבלי שהוא שייך למרכז מוגדר אחד. ארגון וניהול המרכזים מתבסס על אחריות המנהל, בשיתוף מלא עם הצוות, לביצוע תכנית הפעילות השנתית, כפי שהיא נקבעת מידי שנה, בתאום עם הנהלת המשק. לצורך זה יש להקים מערכת תמחיר ומחשוב עדכניים לחלוטין. וכן יצירת מסגרת להכשרת חברים לתפקידי ניהול.

5. התבססות והתיעלות של ענפי עזר ושרותים על ידי חלוקת הערך הכספי של ימי העבודה המושקעים לתקציב הכולל של החברים.

חרגום ימי העבודה בחלק מן הענפים הנ"ל, לערך כספי אשר יחולק לכל החברה לתקציב הכולל.

כאשר חברים נזקקים ומשתמשים בשרותם של ענפים אלה, ישלמו תמורת העבודה המושקעת עבורם.

הצעה זו טעונה בדיקת זרם המזומנים של הקהילה, והערכה ריאלית ככל האפשר, על סכומי הכסף שחברים יוציאו מהקצבתם זו, על דברים שאינם שרתי הקבוץ.

דוגמא תיאורטית להפיכת ענף עזר 'א' למרכז אחריות

עובדים קבועים:	270×2	$540 \text{ י"ע} \times 100.00 \text{ ש"ח}$	$= 54,000 \text{ ש"ח}$
עובדים זמניים	270×0.5	$135 \text{ י"ע} \times 50.00 \text{ ש"ח}$	$= 6,750 \text{ ש"ח}$
ס"ה הוצאות עבודה			$60,750 \text{ ש"ח}$
חומרים וכלי יד			$45,000 \text{ ש"ח}$
חלפים ואחזקה			$2,000 \text{ ש"ח}$
דמי נדב			$4,000 \text{ ש"ח}$
מיסים והוצאות תקורה ושונו			$10,250 \text{ ש"ח}$
ס"ה הוצאות			$122,000 \text{ ש"ח}$

לפי הערכה, הקהילה זקוקה ל 50% מימי העבודה של ענף העזר לשם אחזקת מבנים וציוד רביה.

אם לכך 50% מימי העבודה עומדים לרשות הענף למכירת תוצרתם לחברים או לגורמי חוץ או למרכזי רווח אחרים.

לכן, הקהילה תוציא 30,000 ש"ח מתקציבה על עבודת ושירות ענף 'א'.

30,000 הנותרים יחולקו לתקציב הכולל של החברים וכאשר הם מזמינים עבודת שרות הענף, הם ישלמו את התמורה עבור העבודה המושקעת במחיר של 100 ש"ח + 25%.

יום עבודה המושקע בהזמנת חברים יחוייב לפי 125 ש"ח, שהם 100 ש"ח עבור העבודה פלוס 25% עבור הוצאות כלליות של ענף א. בנוסף תחוייב עלות החומרים כמקובל כיום.

ול הענף להוכיח שהנכוסתיו מעבודה בלבד (ללא חומרים), מגיעות לפחות ל-75,000 ש"ח, על אף מספיק הזמנות מהקהילה ו/או מאת החברים לכיסוי כלל ההוצאות, עומדים בפני ענף כמה אפשרויות:

1. לשפר את תנאי השירות כדי למשוך יותר הזמנות.
2. למכור את שרותיו גם אל מחוץ למסגרת הקיבוץ.
3. להקטין את הצוות הקבוע, ויפחית על ידי כך את סכום ההכנסות הדרושות לו מעבודה, לכיסוי הוצאותיו.

חרי החלטת החברה בקלפי והקמת צוותי העבודה לעיבוד הפרטים של התכניות לנושאים שונים, יש להניח שתעבור תקופת זמן עד להגשת המלצותיהם להחלטה, ויישומם של התכניות שלמותם. תוך הזמן הזה יתבצע מעבר הדרגתי של המרכיבים השונים של התכניות מהמצב עכשווי הקיים אל השיטות החדשות.

מסגרת הסגורה והמחייבת של עבודת החברים תופעל עם הפעלת מרכזי הרווח ומרכזי אחריות.

שמואל חצור

PARENTS PAGE

NEWS OF THE WEEK

- * What do you think of the modernistic creation that has appeared underneath the Dining Hall? Is somebody trying to tell us something? Your guess is as good as mine, and if you find out, please let us know.
- * I do believe our cable-television is on the verge of being born. Did you get your new bit of wire from Harry/Harold? I managed to get CNN and BBC last night, although a bit hazy. I believe they are still "testing" "testing".
- * Len Weintraub, who has been a keen tennis-player for many years, won first place in the all-country tennis tournament for fifties-and-over. Just to prove it, we are displaying the shield he received. You may see it in the little show-case opposite the food-counter.
- * Our turbine is back in action, after nearly being flooded during the unprecedented rainfall this season. Bruce says that if you didn't manage to see the Jordan in full flood, a friend of his took a video-film of the phenomenon, and he is willing to lend it out.
- * A packed bus went out to the northern Upper Galilee last Shabbat, and luckily there was a break in the rains, so they managed to get fantastic views of the flooded Lake Huleh, the Hermon etc. I don't think there was a single vehicle left in the parking-lot or anywhere else in the kibbutz that day. Everybody who could possibly manage it went to see the sights.

Shabbat Shalom,

INGE

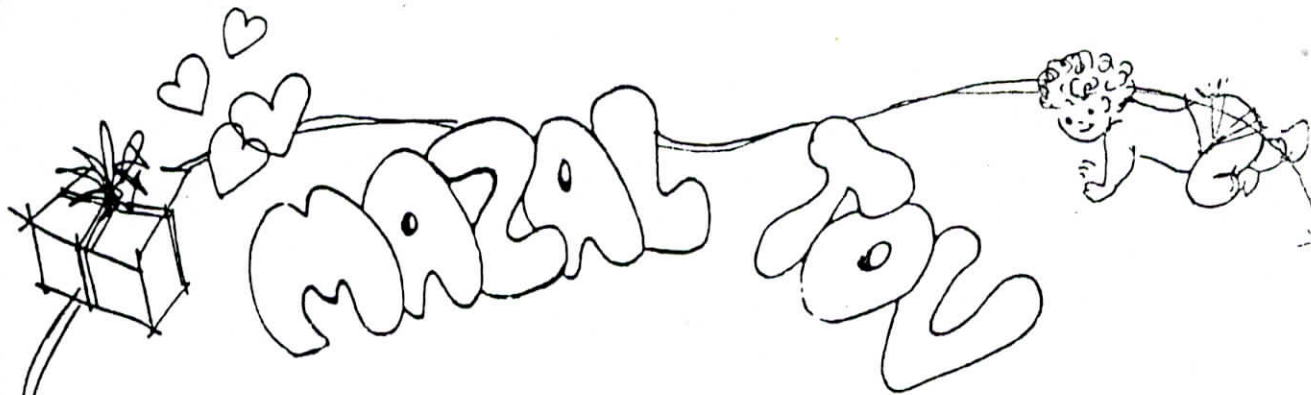
Our condolences to Hilda Barak,
on the death of her father
in England. Hilda & Harry have
gone over there for the funeral.

Condolences also to Dianne Nymark,
whose brother passed away in the States.

25 Adar (1989) - Mr. Alex Levine

JAHRZEIT
נר זכרון

H A P P Y _ B I R T H D A Y

23.2.92. Amalia Noy
Rodney Whitham
Dania Gilboa (Cohen)
Margalit Levenkopf (Cohen)

24.2. Paul Bilgory
Yariv Primost
Yonah Oren (Raines)
Osnat Beller
(Tenna granddaughter)

25.2. Yosepha Schwartzmann
Ornah Mimran (Nemenov)
Almog Katz

26.2. Ofir Oren
(Raines- grandson)

Shilo Ayalon
No'omi Rifkind
(granddaughter)

Yoav Ben-Nathan Harris

27.2. Hadassa Ben-Nathan

28.2. Gaddie Chait
Liran Linton
Eidan Shavit Shalom

29.2. ! Yoseph Chatzorik
+++++

T O N I G H T - CASSINO (under the auspices of the Whitham family)
in the CHADAR OCHIEL. Come and try your luck!!

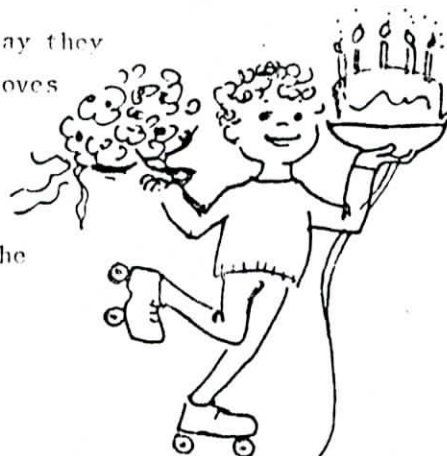
F I L M O F T H E W E E K - "BURLAR"

with Woopie Goldberg, Bob Goldberg, Leslie Ann Warren.

A comedy - what else? If you like Miss Goldberg, you will no doubt like
her as a suspect for murder (did I say "comedy"?)

The office (Rilha, Michal) say they
have enough umbrellas and gloves
in pairs and singles, in
order to open a second-
hand shop.

If you have lost one of the
above mentioned, try your
luck.

PARENTS PAGE

NEWS OF THE WEEK

- * The weather is still in the news - over 700 mm in Kfar Hanassi, and we are somewhere at the bottom of the list. Tel Aviv has had 1000... The flooding of places in the Huleh Valley Dudu calls "The Revenge of the Lake" - after the drainage of the Huleh Swamps years ago, they have come to life again.
- * Douglas will be back home this week, after an extended leave.
- * Music lovers will be pleased to hear that we have a new grand-piano, thanks to the contribution received from Sarah Devolt's family, in memory of their parents.
- * Netta tells us that she has computerised 18,000 books already, and still has 5,000 to go.
- * David Telem's girl-friend, Allison, is staying with us while she learns Ivrit in an Ulpan in Kiryat Sh'moneh. We also have a new "adopted soldier" - at least he will be a soldier in 4 months' time, and in the meantime he is working here. His name - Richard. Hope you both feel at home here.

Have a warm; dry and pleasant Shabbat.

INGE

Dear Friends,

So many of you have enquired about my health and my welfare, that I thought I should write a few lines about myself to the Parents' Page.

Two weeks ago I moved to the Old Age Care Centre in Ayelet Hashachar and have slowly started to become accustomed to my new home. It isn't easy, but the Metaplot make every effort to make me feel at home, and I was made to feel welcome from the first day. I hope that in the course of time I will make physical progress. There are already some things I can do which I was unable to do when I arrived, and of course the facilities here are designed for people in my condition, which makes life a lot easier.

I would like to take this opportunity of thanking everyone who helped me, and to take care of me in Kfar Hanassi. There were so many who showed concern about me, and I thank you all very sincerely. I would like to express my gratitude in particular to all our wonderful medical staff: Dr. Jim, Avital, Shoshie, Tootsie and Dorit ; and Jack the dentist and Ruth, and Vita and Jeanette from the Parents' Committee, and Jackie Amar, who more than once came to my assistance.

Thank you all for your help and affection and kind wishes

Yours gratefully,

Emil Frank.

MAZAL TO

HAPPY BIRTHDAY

- 10.2.92. Palu Marcuson
Joshua James Whitham (grandson)
- 11.2. Dot Scheingesicht
Anat Arnold
Ayelet Cina
Maya Kaplan
- 12.2. Ya'el Sprung
Chanan Waterman
Mickey Geneslav
- 14.2. Jeannette Geneslav
Alizah Namali
Bat-Sheva Marcuson
Yehuda Ben-Ze'ev

A SON WAS BORN
Lots of good wishes

to the Parents - Tamar & Oran
Grandparents: Edna & Alec
Jeannette & Colin
and Greatgrandmother: Mrs. Bergman
and all the clan.

TONIGHT in the Hall at 21.30 A GRAND YIDDISH
EVENING

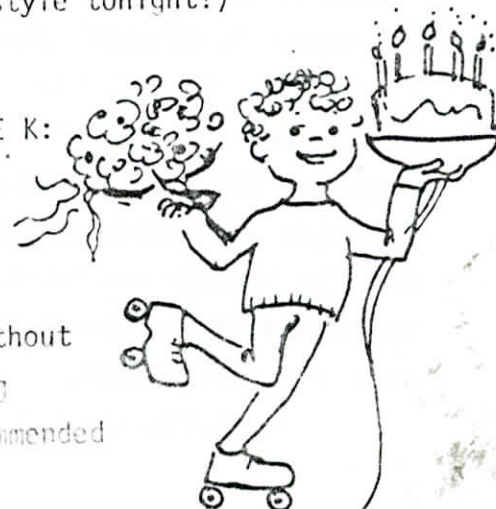
with purely local talent (50 dancers,
singers, readers...)

East European refreshments in the Moadon from 21.00, and there is
a rumour that dinner is also in Russian style tonight!)

FILM OF THE WEEK:

MEPHISTO

A modern version of
the ancient legend, on the
theme "Can there be art without
freedom". Excellent acting
and photography. Much Recommended
by Dudu.

7.2.92 ערב מ'לקלר ב"ד
בא"מ 170 (א"מ) (א"מ)

פסחה ח"ס א"מ
מנהל: ק"מ גולן

- 1 -

שיר - רומניה/מלוין + ג'נט

שיר - הנה לבנו כגון יש

מנחה: (א"מ) ח"ס א"מ

ממלושן (לשון האם) היתה שפת הדבור של היהודים בגולה.
(במזרח-ובמרכז אירופה).
מקור היידיש בשפה התיכון-גרמנית העתיקה. הפונטיקה,
תורת הצורות ומבנה המשפט מקורם בדקדוק הגרמני העתיק.
70% מאוצר המלים בשפה הידית מקורם בשפה הגרמנית, כ-20%
לקוחים מן השפה העברית או הארמית, כ-10% ממקור סלוי.
הבדוד, אשר נבע מן הרדיפות במאה ה-13 הביא לידי יצירת
שפה עממית.
מסעי הצלב ומגפות הדבר גרמו לפוגרומים. אלה הביאו
כתוצאה לבריחה מזרחה לפולין, בוהמיה וכו'. מאותם
אזורים במחוז הריינוס, אליהם הגיעו יחד עם הרומאים,
בשעה שאלה כבשו את מרכז אירופה.

אחד ממייסדי הספרות היידית המודרנית הוא יצחק לייב פרץ
(1851-1915), המכונה י.ל. פרץ אשר תאר ביצירותיו את
העולם המסתורי של החסידות. הוא עצמו היה ציורי
וסוציאליסט.

גם שלום עליכם (1859-1916), שנולד באוקראינה, כתב
ספורים על ההווי של יהודי מזרח אירופה כדוגמת "טוביה
החולב".
מהגרים יהודים, אשר הגיעו לארה"ב הביאו עמם את
השפה היידית, כדוגמת יצחק בשביס זינגר.
כיום הפכה השפה היידית לנושא מחקר מדעי ומקור
זכרונות העבר.

מנחה: שקדים וצמוקים

שיר : שקדים וצמוקים/הלן רזניק

מנחה : שקדים וצמוקים מסוג אחר יביא לבנו ג'ק גולן.

פסוקים מהתנ"ך באידיש/ג'ק גולן א"מ

מנחה:

בפולקלור האידי העיסוק במשפחה הוא נרחב ביותר, יותר מאשר בארצות אחרות, שירים על הורים וילדיהם אחים ואחיות כלות חתנים ומחותנים, כל החיבורים המשפחתיים. הסופר האידי המפורסם שלום סולומון רבינוביץ המכונה שלום עליכם היה מאד נהנה מן הסיפור הבא:
- הגברת נתן אמרה לבתה דבורה שהיתה בת 35 לא נשואה ולא יפה במיוחד: תשמעי יקירתי, אל תתרגשי ועל תכעסי אני סך הכל אימך שאוהבת אותך ורוצה לראות אותך נשואה ומאושרת. אין טעם לשבת פה כל הזמן, ערב אחרי ערב, ולקוות שאיזה בחור נחמד יצלצל, ככה זה לא הולך.
לפי דעתי, עליך להכניס מודעה לעיתון!
אמא! צעקה דבורה. את לא רצינית?

את לא חייבת לתת את השם שלך, רק מספר של תא דואר. הנה, כבר הכנתי לך - (ומסרה לבתה פיסת נייר עליו היה כתוב:) "בחורה יהודיה נחמדה עם השכלה גבוהה, מבשלת מצויינת רוצה להכיר ג'נטלמן יהודי אינטליגנטי וטוב לב בעל השכלה למטרת נישואין."
דבורה הסמיקה, גמגמה והתנגדה, אך אמא שכנעה אותה שאין מה להפסיד - ואולי, משהוא יצא מזה. שהמודעה הופיעה בעיתון מהרה כל בוקר דבורה לקבל את פני הדוור.
תוך כמה ימים היא רצה לאמא מרוגשת מאד.
אמאליה הסתכלי, תשובה למודעה, שהעיתון שלח לנו ובידיים רועדות היא קרעה את המעטפה קראה את תוכנו - ופרצה בבכי.

ממאלה קראה גברת נתן מה יש? - ספרי לי!
בקול חנוק, דבורה לחשה: "זה מאבא!"

לוי - קניי
קני - קני
קני - קני
קני - קני
קני - קני

שרהלה

מנחה: - "מדוע אין את בוכיה - הוכיחה אם את הכלה קודם החופה - דמעות סימן יפה לכלה" - "על מה אבכה אנכי?"
- השיבה הבת - "יבכה הוא שאני נישאת לו."

שאלו לכלב לך:
- מה טעם לקח אלהים מאת איוב הכל ולא לקח מאתו גם את אשתו? השיב כלב:
- ידע הקדוש ברוך-הוא, שהוא עתיד להחזיר לו הכל כפלים, וחם עליו....

שיר: רינלה/בתיה (עברית)
כוכבה (אידיש)
(Kochaba)

מנחה: אלוהים לא יכול להיות בכל מקום, ולכן, ברא אמהות יהודיות.

שיר: האידישה מאמא/דיאן

מנחה: "החזן החדש שלנו", אמר יהודי לשכנו "איזו שירה יפה, לא כן?"
אהה לגלג ההוא - "לו היה לי הקול שלו, גם אני הייתי שר כמוהו".

אומרים, שכאשר מודיעים לחזן על אסון שקרא, הוא מוציא מכיסו קולן, (tuning fork) כותן מכה, מקבל את הטון הנכון, ואז הוא מכריז: "געוולט!"

שיכור

כאשר איש אחד אומר לך שאתה שיכור, תהסס, כאשר שניים אומרים לך לך יותר לאט, וכאשר שלשה אנשים אומרים לך - תשכב!

מנחה:

החזן השיכור/מוסי

מנחה:

שני תלמידים מן ה"חדר" שוחחו ביניהם כמה קשים ומעייפים הם הלימודים.
אחד פתאום קרא: בוא נברח!
נברח? היינו מקבלים מכות רצח מן האבות שלנו, שיתפסו אותנו.
אז נרביץ להם בחזרה! מה! להכות את אבא שלך. השתגעית?
שכחת את "כבוד את אביך ואת אמך"?
הממ.... אז אתה תרביץ לאבא שלי, ואני ארביץ לאבא שלך.

שיר אויפן פריפצ'יק/הייק גובן / אידיש
דניאל/עברית

מנחה:

שוורצה: אישה יהודיה מצלצלת בטלפון ושואלת: הלו, גברת וויס (לבני)? לא גבירתי, עונה קול ערב, כאן השוורצה.

- פריילך לצלילי גיורא פידמן/שבי + 3 קט אופן

מנחה: חיים יענקל

חיים יענקל אחד, בעת ביקור בבית הקברות, ראה מצבה מהודרת מאד, כולה שיש, שעליה חרוט: "רוטשילד".
איי יי יי קרא חיים יענקל בקול - "זה מה שנקרא חיים!"

לו הייתי רוטשילד/מונולוג דודו. - ע. ריג טו (פרימאמא)

לון עשיר מפורסם לבית עולמו והלכו קרוביו אחרי מיטתו ובכו. נגרר אחריהם אדם זר, ואף הוא בכה, אמר לו אחד מן המלווים:

- על מה אתה בוכה? אין אתה קרובו של המת.
השיב הלה: - על זה אני בוכה....

זמרים: 128 + 129 (1988-9)

- אברהמלה מלמד - שלמה

מנחה:

גם היום אלה שמכסים לחקור גרמנית עתיקה מגיעים למקורות דרך האידיש. סוחרים יהודים בזכות האידיש יכלו לנהל את המסחר הבין-לאומי בעת רדיפות. אגב, עדיין ישנה רפובליקה ברוסיה בירביז'אן ששפתה אידיש.

יש פה אבסורד מסויים שמצד אחד הרוסים רצו לייסד מדינה יהודית ברוסיה בבירביז'אן, ומצד שני בזמן משטרו של סטאלין הוא הוציא להורג את כל ההליטה התרבותית ביניהם סופרים ושחקנים באידיש כדוגמת הופשטיין וכו'. כתוצאה מכך וגם מהשוואה התרבות האידית במזרח אירופה שקעה, והמרכז נדד לארה"ב, אך כיום בהרבה מחלקות באוניברסיטה וגם בתיאטרון, לזכה השפה בהתעניינות רבה אצל צברים.

במלחמת השפות שהתנהלה בארץ במיוחד נגד השפה האידית ערב קום המדינה כאשר הסיסמה היתה "עברי דבר עברית", דווקא האידיש מלאה תפקיד נכבד בקיבוץ הגלויות והיתה מאין שפת גישור עד שלמדו עברית. תתפלאו, אפילו בפלמ"ח קבלו פקודות באידיש.

איציק מנגר - שיר על עץ

מנגר (איציק)

אם יהודיה הסוככת על בנה איציק, ולא נותנת לו לפרוש כנף ולעוף.

שירה באידיש/טומי עמית
בעברית/מיכל דדוש

-מחזה: הנרי - שושנה -

מנחה:

ובאותו ענין משפחתי: השיר מכתב לאמא

השיר הזה משקף את גל ההגירה היהודי הגדול ממזרח אירופה, לארה"ב ומערב אירופה בסוף המאה ה-19, תחילת המאה ה-20. כאשר נציג אחד מהמשפחה, לעיתים קרובות, היה נוסע מעבר לים, מנסה להסתדר ורק אחר כך היה מתאחד עם בני משפחתו, ומביא אותם למקום ההגירה החדש שלו. בשיר מכתב לאמא כותבת אם לבנה הנמצא בארה"ב. אגב, באותה תקופה הוטבע גם המושג "פפירוס קינדר" ילדים של נייר מכתבים.

שירה בעברית/מיכל עדר

אידיש/ שרה דבולט

מנחה:

וכסיים בשיר ערש.

זהו שיר רך, בו טווה האם חלומות לעתיד בנה. אבל גם בשיר זה טוענת שתצטרך להזיל הרבה דמעות עד שיצא ממנו מבין.

שיר: יענקלה/יפה וויס